

Kázání: 256. Jak se mění úděly

Kázání

Obrázek vytvořila umělá inteligence AI

Jak se mění úděly

1. čtení: Žalm 126

1 Poutní píseň. Když Hospodin úděl Sijónu změnil, bylo nám jak ve snu.
2 Tehdy naše ústa naplnil smích a náš jazyk plesal. Tehdy se říkalo mezi pronárody: „Hospodin s nimi učinil velké věci.“
3 Hospodin s námi učinil velké věci, radovali jsme se.
4 Hospodine, změň náš úděl, jako měníš potoky na jihu země!
5 Ti, kdo v slzách sejí, s plesáním budou sklízet.
6 S pláčem nyní chodí, kdo rozsévá, s plesáním však přijde, až ponese snopy.

2. čtení: Marek 4, 26 – 29

26 Dále řekl: „S Božím královstvím je to tak, jako když člověk zaseje semeno do země;
27 ať spí či bdí, v noci i ve dne, semeno vzchází a roste, on ani neví jak.
28 Země sama od sebe plodí nejprve stéblo, potom klas a nakonec zralé obilí v klasu.
29 A když úroda dozraje, hospodář hned pošle srp, protože nastala žeň.“

Sestry a bratři, odborníci říkají, že by si člověk neměl brát práci domů, že by měl mít čas na práci a čas na odpočinek zřetelně oddělené. Hrozí totiž riziko přepracování, vyhoření a ztráta smyslu vlastního konání.

Což o to, oddělit práci a odpočinek možná v průběhu dne ještě jakž tak zvládáme, ale co když se vám práce začne objevovat i ve spánku? Tomu se prostě zabránit nedá.

Mně se třeba tu a tam zdají takzvané kazatelské sny. Třeba že je neděle a já za kazatelnou najednou s hrůzou zjistím, že jsem ještě v pyžamu. Nebo už už začínám kázat, když si uvědomím, že jsem si kázání zapomněl připravit a tak lovím věty zpaměti, ale nějak to celé nedává žádný smysl. Nebo hledám v Bibli připravený text, ale jako na potvoru ho ne a ne najít, protože tam k mému údivu z nějakých důvodů prostě chybí.

Když se potom z takového snění probudím, je to velká úleva a svět mi v tu chvíli ve srovnání s noční můrou připadá jako skvělé místo k životu.

Psychologové mají za to, že sny jsou v podstatě způsob, jak náš mozek regeneruje, jak reguluje emoce. Sny nám prý umožňují prožít a zpracovat traumatické zážitky jaksi nanečisto a díky tomu jsme potom ve dne méně rozmrzelí, navztekaní a kritičtí.

Když to říkají psychologové, bude to nejspíš pravda. Faktem je, že zatím jsem náležitý text v Bibli vždycky našel, a když jsem jednou zapomněl doma kázání, stihla ho Pavla přivézt během dvou písní a pravidelného oznámení.

O něco bych vás ale, sestry a bratři, v tuto chvíli rád požádal: až se mi jednou stane, že vylezu za kazatelnou v pyžamu, dejte mi prosím nějak šetrně najevo, že bych měl jít už konečně na zasloužený odpočinek. □

V dnešním žalmu jsme četli o snu, který se stal realitou. Dlouhá desetiletí se Judejcům v babylónském zajetí zdálo o tom, že se vrátili domů. Jednalo se o opačný druh snů, než ty moje sny profesní. Zatímco já se probouzím rád, že to byl jen sen, Judejci se probouzeli zklamaní a nešťastní, že to byl jen sen.

Až se stal jednou sen skutečností. „Když Hospodin úděl Sijónu změnil, bylo nám jak ve snu.“ V Babylónii se změnila poměry a nový král propustil nevolníky domů.

Sijón se nazývá chrámová hora v Jeruzalémě a žalmista tento název používá jako metaforu pro všechny navrátilce. Hospodin změnil jejich úděl, a tak se mohli vrátit do země svých předků.

Sice o tom celou dobu snili, ale prakticky už s tím ani nepočítali. Navzdory tomu, sen se stal realitou. Bůh už je takový: má ve zvyku měnit lidské úděly.

Co to vlastně znamená, tenhle úděl? Jinak by se dalo říct osud, ale do Bible se tohle slovo moc nehodí. Osud se vždycky chápal jako nějaká neosobní kosmická síla, která dopředu určuje a řídí život člověka. Bible ovšem neříká, že bychom snad měli život od narození do smrti předem nalajnovaný. Máme totiž svobodnou vůli, můžeme a máme se samostatně rozhodovat.

Problém je v tom, že se dost často rozhodujeme blbě a způsobujeme sobě, případně i svému okolí, nejrůznější potíže a strasti. Když se potom takové potíže a strasti stanou trvalou součástí života, říká se tomu úděl neboli něco, co nám bylo uděleno.

Zní to jako by byl tenhle úděl udělený nějak shůry, bez našeho přičinění. Ve skutečnosti si ale většinou za své úděly můžeme sami.

Když se někdo nechce učit a chodí za školu, čeká ho úděl žít se po celý život méně zajímavou prací. Když někdo nevychází s vlastní rodinou ani sousedy, musí se smířit s údělem samoty a opuštěnosti. Když někdo podlézá nepříteli, nezbyde mu nic jiného než srovnat se s údělem otroka.

Judejci si svůj úděl zavinili také sami. V době mezinárodní krize elita národa lavírovala na všechny strany a každý se snažil urvat co nejvíc pro sebe. Namísto Hospodina a jeho spravedlnosti, drželi se všelijakých model, které po člověku alespoň nic nechtějí.

Tak se stalo, že se nakonec ocitli v babylónském zajetí. Holt úděl, co se stalo, nedá se odestát. Zdálo se, že je všemu konec. Jiné národy se ve velmocenském sevření rozplynuly a ztratily. "

Ne tak Judejci. Důvod je nasnadě: vrátili se k víře v Hospodina. Věděli, že jestli někdo umí měnit úděly, pak jedině on. Věděli to, protože kdysi dávno takhle změnil úděl jejich předků, starých Izraelitů, kteří otročili v Egyptě.

Bůh už je takový: má ve zvyku měnit lidské úděly, z otroků dělá svobodné lidi a zajatce propouští zpátky domů.

Ne ovšem za každou cenu. Nutným předpokladem je, že sami budeme chtít svůj úděl změnit. V praxi to vypadá tak, že si nejprve přiznáme svou vinu. Druhým předpokladem je, že o změně údělu nepřestaneme snít, že si navzdory okolnostem uchováme naději, že budeme věřit.

Žalmista se ve svém žalmu rozpomíná, jaká to byla radost, jásot a smích, když se najednou změnilly poměry a propuštění nevolníci vyrazili zpátky do své vlasti. Jenže, co to? V druhé polovině žalmu to najednou vypadá jako by zajetí nadále trvalo.

„Hospodine, změň náš úděl, jako měníš potoky na jihu země!“ prosí žalmista. Vypadá to, že ačkoli jsou ve své zemi, cítí se Judejci zase jako zajatci, vypadá to, jako by se nic nezměnilo.

A skutečně to tak bylo. Judsko i s Jeruzalémem nadále zůstávalo maličkou zemičkou na okraji perské veleříše, která rozhodovala o jejím údělu. Judejci měli pocit, že se stále tak nějak nacházejí v zajetí, ze kterého se sice před časem vrátili, ale ve skutečnosti jinak vše zůstává při starém.

Čekali, že se naplní slova proroků o tom, jak se při změně údělu vrátí domů všechny izraelské kmeny, jak se Sijón stane pupkem světa, kam budou chodit národy pro rady, jak se vlády prostřednictvím Mesiáše z rodu Davidova ujme sám Hospodin, jak se ve svaté zemi jednou provždy ustaví Boží království...

Žalmista svůj žalm končí jako správný vyznavač Hospodinův, nepřestává snít, věří a drží se naděje: „Ti, kdo v slzách sejí, s plesáním budou sklízet. S pláčem nyní chodí, kdo rozsévá, s plesáním pak přijde, až ponese snopy.“ Zatím není moc do skoku, zatím to na změnu údělu nevypadá, ale jednou to přijde, jednou ke změně určitě dojde.

Jako bychom slyšeli Ježíšova slova: „S Božím královstvím je to tak, jako když člověk zaseje semeno do země; ať spí či bdí, v noci i ve dne, semeno vzchází a roste, on ani neví jak. Země sama od sebe plodí nejprve stéblo, potom klas, a nakonec zralé obilí v klasu. A když úroda dozraje, hospodář hned pošle srp, protože nastala žeň“.

Ježíš dává těm, kdo mu naslouchají, zřetelné znamení, že očekávaná doba, kdy se konečně změní úděl, je tady. Boží království nepadne z ničeho nic z nebe, je to proces, který vyžaduje trpělivost a také dobré oči, abychom jej vůbec postřehli.

Už ale vzchází a roste. Ani nevíme jak. My lidé si nemůžeme klepat vzájemně po ramenou, jak jsme si ho krásně zařídili, není na nás závislé.

Boží království se odehrává tam, kde dáme prostor Mesiáši Ježíšovi, kde se se snažíme uplatňovat Boží hodnoty, které hlásal a pro které umíral, hodnoty jako jsou milosrdenství, solidarita a spravedlnost.

Náš žalmista by nejspíš koukal. Stejně jako jeho současníci něco takového nečekal. Nepočítal s tím, že by Hospodin změnil neblahý úděl národa takhle originálním způsobem: změnil ho totiž nejen Judejcům, ale rovnou celému světu, ba dokonce bez ohledu na politickou situaci.

Boží království totiž není závislé na konkrétní zemi, na konkrétním národu, na konkrétním člověku nebo konkrétní církvi, nýbrž na Kristu. Kdo se přidá ke vzkříšenému Mesiáši, všechno se rázem začne měnit, dokonce i všelijaké ty naše úděly, co jsme si v životě nadělali.

Bůh už je holt takový. Když nepřestaneme snít o lepším světě a laskavějších mezilidských vztazích, když si navzdory okolnostem uchováme naději a budeme věřit, Hospodin náš úděl určitě změní. V evangeliu se tomu říká „hledat Boží království“. Právě o to jde v životě především.

PeČ

SPCH 6. 4. 2025

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Sít víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Sít víry](#)